

Article

Un article per

En els darrers números de la revista L'Eina hem estat explicant la teoria de la trofobiosi i la seva incidència en els vostres conreus. Seguirem aquest tema més endavant. Ara, com a descans, parlarem d'un tema que molts de vosaltres coneixeu millor que jo: la influència de les llunes en l'activitat agrícola. Tot i els vostres coneixements pràctics, penso que puc donar-hi un punt de vista diferent. Avisar-vos que es tracta només d'un escrit ple de curiositats; tinc clar que, per a molts de vosaltres, no és possible seguir un calendari lunar degut a la gran quantitat de feina diària que teniu.

En el conreus fruiters molts pagesos tenen en compte les llunes per triar el moment d'empeltar, de fer llenya... També, en alguns conreus hortícoles, hi ha pagesos que tenen en compte la influència de la lluna a l'hora de sembrar o collir un determinat producte... Val la pena tenir en compte la lluna?

Fa uns mesos estava donant una xerrada per a pagesos quan vaig anomenar la influència de la lluna en una determinada feina. Un dels assistents no es podia creure que un "tècnic" cregués en la influència de la lluna. Així doncs (em va preguntar), és cert que hi ha una influència lunar en l'activitat agrícola? No hi ha cap dubte, la lluna té una influència més o menys accentuada en tots els éssers vius i, per tant, en les plantes.

En què es basa la influència de la lluna? Tots sabeu que la planta està formada, bàsicament, per aigua (en moltes plantes el percentatge pot superar el 90 % del pes total). També sabem que l'aigua té tendència a pujar o baixar segons la força d'atracció que exerceixi la lluna. Així, a grans trets, quan més a prop tinguem la lluna més atracció hi haurà i, per tant, l'aigua de la planta tindrà més tendència a pujar.

A aquest nivell la cosa està clara. Ja sabem que hi ha una influència de la lluna segons la seva proximitat. Tot i així, aquest no és l'únic factor a tenir en compte per a conèixer la influència lunar. Anem a veure quins són els diferents cicles lunars.

El primer (el més conegut per tothom), és la Revolució Lunar Sinòdica. Aquesta són els 29 dies, 12 hores i 44 minuts que triga la lluna a donar tota la volta a la terra. Es tracta del cicle de lluna plena, lluna decreixent, lluna nova i lluna creixent.

De lluna plena (o vella) a lluna nova, la lluna va decreixent i, per tant, també la seva llum va minvant. És el període que es coneix com a lluna vella o decreixent. En aquest moment la saba tendeix a tenir major influència en la part subterrània: el moment per sembrar les patates, sembrar els alls (perquè no surtin de la terra)... sembrar totes les plantes que ens interressi que tinguin un creixement lent i que donin una major producció en flor i fruit, també és el

Les collites sempre són més abundants en lluna nova

moment per empeltar (si no l'excés de vigor podria "escopir" la pua o la gemma).

De lluna nova a lluna plena (o vella), la lluna va creixent i, per tant, també la seva llum es va incrementant. És el període que es coneix com a lluna nova o creixent. En aquest moment la saba tendeix a tenir major influència en la part aèria. Tots hem observat que en lluna creixent es cullen molts més tomàquets (maduren més ràpidament), mongetes... És el moment d'esporgar arbres de poc vigor, escatar males herbes (s'eliminen més fàcilment) i plantar aquells cultius que ens interessa que vagin ràpid com per exemple bledes o enciams... Sempre vigilant perquè en lluna creixent, tenen molta tendència a espigar ràpidament.

Bé, gran part de la "saviesa" popular agrícola es queda en aquest cicle lunar. De totes maneres, hi ha pagesos que tenen en compte, a part d'aquest, altres cicles lunars. Si us fixeu en la lluna habitualment, haureu vist que hi ha vegades que la trobem més o menys amunt en l'horitzó. Aquesta és la Revolució Lunar Periòdica o Sideral. La seva durada és de 27 dies, 7 hores i 43 minuts. Com podeu observar aquest cicle no coincideix amb el de la lluna nova - lluna vella.

Així, si observem la lluna dos dies seguits, a la mateixa hora, en un punt de

tècnic a "llunàtics"

referència i veiem que el segon dia està més alta, podem dir que estem en lluna ascendent i, pel contrari, si està més baixa, direm que està en lluna descendent. Com hem dit, la saba (xilema i floema) de la planta puja i baixa amb la influència de la lluna. Quan puja (lluna ascendent), hi ha més saba a la part aèria i, per tant, un major creixement vegetatiu. Per contra, quan baixa (lluna descendent), la saba també ho fa i, per tant, tenim un major desenvolupament de la zona radicular.

Un altre cicle a tenir en compte seria la Revolució Lunar Anomalística que descriu la proximitat de la lluna a la terra. La lluna es desplaça sobre una òrbita el·líptica: s'acosta més o menys a la terra. Quan més pròxima està (perigeu) més efecte té sobre les plantes; al contrari, quan més lluny (apogeu) menys efecte sobre les plantes. Aquest cicle dura 27 dies, 13 hores i 18 minuts.

Com podeu observar cap dels cicles coincideix en el temps. Així, podem tenir al mateix moment: lluna ascendent, lluna minvant i estar pròxims al perigeu... El fet que els cicles no tinguin la mateixa durada en el temps és degut a què els eixos de rotació i els plans de translació de la terra i la lluna no coincideixen.

Si encara ho volguéssim complicar més, podríem entrar a parlar de les marees. Tots sabem que les marees (pujades de la mar en els oceans) són degudes a la influència de la lluna. Tenim dues marees ascendents i dues descendents (aproximadament) per dia. També les plantes reben aquesta influència.

Per últim hi ha un tipus d'agricultura, anomenada biodinàmica, que, a part de tot el que us he explicat, té en compte les constel·lacions. Les constel·lacions del zodíac són grups d'estrelles del firmament. Es diu que quan la lluna passa davant d'una constel·lació hi ha una determinada influència sobre les forces de la terra.

Per arribar a poder conèixer, al llarg de l'any, en quin període lunar ens trobem i la influència dels diferents cicles, es pot recórrer a algunes publicacions en forma de calendari lunar que et van donant els dies òptims per a realitzar cadascuna de les tasques del camp.

Personalment, no tinc prou experiència

Per fer llenya, tallar en lluna vella... La fusta es conservarà millor

*Sembrar... depenent del tipus de creixement que volem.
Si volem fer conreu de fulla i collir ràpidament en lluna creixent
Si volem fer conreu de fulla i que no espigui ràpid en lluna decreixent
Conreu d'arrel sempre millor en lluna vella*

en el seguiment d'aquest calendari per dir-vos com funciona. Tot i així, penso que per determinades feines (empeltar, fer llenya, sembrar adobs verds, sembrar algun conreu d'horta concret...) pot valer la pena tenir en compte la lluna.

Ja us he comentat que aquest article només pretén explicar, de forma resumida, la influència lunar en les plantes a mode de

curiositat. Conec la vostra feina diària i sé que, per a molts, seria impossible seguir un calendari amb el sistema productiu que teniu. Així doncs, cal que tingueu en compte la dita que diu "pagès lluner no omple el graner"...

Andreu Vila Pascual
Tècnic de l'ADV de Fruita
del Baix Llobregat